

המשפט המחובר (המאוחה)

המשפט המחובר הוא משפט, שמורכב ממספר משפטים שחוברו יחדיו. כל חלקי המשפט המחובר הם עצמאיים ושווים אחד ביחס לשני. החיבור בין חלקיו של משפט מחובר יכול להיות חיבור של הוספה, ניגוד, ברירה או סיבה-ותוצאה.

דוגמאות

- דוגמה ראשונה : סיבה ותוצאה
 - שלומי נתקל באבן ברחוב
 - שלומי נפל בעוצמה

ניתן לשים לב שהמשפט השני הוא תוצאה של המשפט הראשון כך שאם מאחים מקבלים : "שלומי נתקל באבן ברחוב, ולכן נפל בעוצמה."

- דוגמה שנייה :
 - האם שותה קפה בשעות הצהריים
 - הילדים משחקים בצעצועיהם

אין קשר בין המשפטים ולכן חיבור ביניהם הוא הדרך היחידה לאחות את המשפט : "האם שותה קפה בשעות הצהריים, והילדים משחקים."

- דוגמה שלישית :
 - ישראל נמצאת במזרח התיכון
 - ארצות הברית נמצאת באמריקה

הקשר בין שני המשפטים הוא קשר של ניגוד כפי שניתן לראות "המזרח התיכון - אמריקה" וכך ניתן לאחות את המשפט עם מילת ניגוד : " ישראל נמצאת במזרח התיכון, ואילו ארצות הברית באמריקה."

במשפט המאוחה (המחובר) מצטרפים זה לזה שני איברים (או יותר) שכל אחד מהם הוא משפט עצמאי (שיש בו נושא ונשוא).

כללי הפיסוק במשפט המאוחה (המחובר)

פסיק מבדיל בין האיברים במשפט המחובר (המאוחה) - גם לפני ו' החיבור!

- לא יבוא פסיק :
- א. לפני מילת הקישור "או"
 - ב. אם אחד האיברים קצר.
- הקשר בין האיברים במשפט המחובר ודרכי הניתוח

קשר של חיבור והוספה (ו...)

קשר של ניגוד (אבל, אולם, אך)

קשר של ברירה (או)

קשר של סיבה ותוצאה (לכן, על-כן, לפיכך, בגלל זה)

קשר של ויתור (אף-על-פי-כן, למרות זאת)

קשר של השוואה (ואילו, ולעומת זאת)

קשר של חיבור והוספה

יאיר אכל בצל, שום וגזר, ואחותו הקטנה אביה לקח לה את כל הירקות. (מחובר)

איבר א': יאיר...וגזר. (כולל. מושא חוזר)

איבר ב': ואחותו...הירקות. (פשוט בעל חלק ייחוד)

אפשר גם:

יאיר אכל בצל, שום וגזר, ואחותו הקטנה אביה לקח לה את כל הירקות. (מחובר)

איבר א' - כולל, מושא חוזר איבר ב' - פשוט בעל חלק ייחוד

בכל הניתוחים של המשפט המאוחה (המחובר) יש לדאוג קודם-כול לתיחום ולסיווג, ורק אחר-כך - לניתוח התחבירי הרגיל.

קשר של ניגוד

את העיר הזאת ביקרנו אתמול, אך את העיר הסמוכה לא הספקנו לבקר. (מחובר)

איבר א': את העיר...אתמול. (פשוט)

איבר ב': אך את.....לבקר. (פשוט)

קשר של ברירה

ראובן, בוא לכאן מחר מוקדם או אני אגיע לביתך במהירות. (מחובר)

קשר של סיבה ותוצאה

אתמול ירדו גשמים עזים בארצנו, ולכן נשארו כל התושבים בבתיהם. (מחובר)

קשר של ויתור

השבוע ירד בעירנו שלג כבד, ואף-על-פי-כן הלכנו בשמחה לים החרחץ. (מחובר)

קשר של השוואה

דנה אוהבת את להקת "טיפקס" ואילו רונית מעריצה את "החיפושיות". (מחובר)